

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Tomczyk

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **B.L.**

skazanego z art. 180a k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 27 listopada 2024 r.

kasacji Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 31 stycznia 2024 r., sygn. akt II K 40/24,

**I. uchyła zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w Rudzie Śląskiej do ponownego rozpoznania;**

II. obciąża Skarb Państwa wydatkami postępowania kasacyjnego.

Kazimierz Klugiewicz Eugeniusz Wildowicz Andrzej Tomczyk

UZASADNIENIE

B.L. został oskarżony o to, że w dniu 25 września 2023 r., w R., prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny, nie stosując się do wydanej przez Prezydenta Miasta R. decyzji numer (...) o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami silnikowymi kat. B, tj. o czyn z art. 180a k.k.

Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej, wyrokiem nakazowym z dnia 31 stycznia 2024 r., sygn. akt II K 40/24, uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na mocy art. 180a k.k. w zw. z art. 33 § 1 i § 3 k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 150 stawek dziennych po 15 zł każda.

Ponadto, na podstawie art. 42 § 1a pkt 1 k.k., orzekł środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres roku.

Wobec niewniesienia sprzeciwu przez żadną ze stron, wyrok ten uprawomocnił się z dniem 22 lutego 2024 r.

Prokurator Generalny, działając na podstawie art. 521 § 1 k.p.k., wniósł w dniu 16 października 2024 r. kasację od powyższego wyroku. Zaskarżył go w całości na niekorzyść B.L. i zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku nakazowego naruszenie przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 500 § 1 i § 3 k.p.k., polegające na wydaniu wobec B.L. wyroku w postępowaniu nakazowym, mimo, że okoliczności popełnienia opisanego w akcie oskarżenia, zarzucanego mu czynu z art. 180a k.k. i jego wina, w świetle całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, budziły wątpliwości wskazujące na to, że zachowanie oskarżonego wypełniło jedynie znamiona wykroczenia z art. 94 § 1 k.w., albowiem w dacie czynu tj. 25 września 2023 r. oskarżonego nie obowiązywała już decyzja administracyjna Prezydenta Miasta R. z dnia 17 października 2017 r. numer (...) o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi kat. B, ponieważ została ona wydana m.in. na podstawie art. 182 k.k.w. oraz art. 103 ust. 1 pkt 4 ustawy o kierujących pojazdami (Dz.U. z 2017 r., poz. 978), w związku z orzeczoną wobec wymienionego, mocą wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 5 października 2016 r. o sygn. akt II K [...]. 24 - miesięcznym zakazem prowadzenia pojazdów mechanicznych, bieg którego zakończył się w dniu 31 lipca 2019 r., w konsekwencji czego przedmiotowa decyzja nie mogła skutecznie rozszerzyć okresu obowiązywania środka karnego, jak również nie mogła stanowić o bezterminowym cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami, a zatem prawidłowa ocena tej decyzji winna prowadzić do wniosku, że swoim zachowaniem oskarżony nie zrealizował znamion występkę z art. 180a k.k. lecz ewentualnie wykroczenia z art. 94 § 1 k.w.”.

Podnosząc powyższy zarzut, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Rudzie Śląskiej do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, wobec czego podlega rozpoznaniu i uwzględnieniu na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Niniejsza sprawa nie powinna być rozpoznawana w trybie nakazowym, ponieważ okoliczności popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu przestępstwa z art. 180a k.k., nie były oczywiste i wymagały wyjaśnienia w toku procesu. W akcie oskarżenia zarzucono bowiem, że B.L. prowadził pojazd mechaniczny w okresie obowiązywania decyzji o cofnięciu uprawnień do prowadzenia pojazdów, podczas gdy sama treść tej decyzji sugerowała, że w chwili popełnienia zarzucanego mu czynu, zakaz ten już nie obowiązywał.

B.L. został oskarżony o popełnienie czynu z art. 180a k.k., polegającego na prowadzeniu w dniu 25 września 2023 r. pojazdu mechanicznego w ruchu lądowym, wbrew decyzji właściwego organu o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami. Warunkiem odpowiedzialności za ten czyn jest nie samo prowadzenie pojazdu mechanicznego mimo braku uprawnień, lecz kierowanie nim w okresie obowiązywania decyzji o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami.

W stosunku do B.L. decyzję o cofnięciu uprawnień do prowadzenia pojazdów mechanicznych kat. B o nr (...), wydał Prezydent Miasta R. w dniu 17 października 2017 r., w następstwie orzeczenia wobec niego, wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 5 października 2016 r., sygn. akt II K [...], zakazu prowadzenia pojazdów na 24 miesiące. W uzasadnieniu przedmiotowej decyzji okres obowiązywania zakazu określono na czas od dnia 31 lipca 2017 r. do 31 lipca 2019 r.

Po upływie tego okresu, jak wynika z informacji Urzędu Miasta R. z dnia 10 października 2023 r. (k. 5), skazany nie przedstawił orzeczeń lekarskich ani kursu reedukacyjnego, a także nie przystąpił do egzaminu kontrolnego w celu ponownego nabycia uprawnień do prowadzenia pojazdów kat. B. Nie wydawano też wobec niego innych decyzji administracyjnych dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami.

W związku z nienabyciem po raz kolejny uprawnień do kierowania pojazdami kat. B, B.L. od dnia 1 sierpnia 2019 r. nie mógł prowadzić pojazdów mechanicznych

w ruchu publicznym (ze względu na nieposiadanie prawa jazdy), ale jednocześnie mógł uzyskać takie uprawnienie, jako że upłynął okres obowiązywania orzeczonego przez sąd środka karnego zakazu prowadzenia pojazdu oraz powiązanej z nim decyzji administracyjnej nr (...)

Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej nie poddał badaniu tej okoliczności, bezkrytycznie przyjmując za oskarżycielem, że kierując pojazdem w dniu 25 września 2023 r., oskarżony miał obowiązek stosować się do decyzji Prezydenta Miasta R. numer (...) o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami silnikowymi kat. B, mimo że decyzja ta wiele lat wcześniej straciła moc obowiązującą. Na skutek powyższego poczynił błędne ustalenia faktyczne, które miały istotny wpływ na kwalifikację prawną zarzucanego oskarżonemu czynu, a także wymierzoną oskarżonemu karę.

W świetle akt sprawy słusznym jawi się uznanie, że czyn, którego dopuścił się oskarżony, w rzeczywistości wypełnił znamiona nie przestępstwa z art. 180a k.k., lecz wykroczenia z art. 94 § 1 k.w., zagrożonego karą aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1500 zł. Biorąc pod uwagę kierunek wniesionej kasacji, jeśli Sąd Rejonowy, rozpoznając sprawę ponownie, uzna, że zachodzą podstawy do pociągnięcia B.L. do odpowiedzialności za czyn z art. 94 § 1 k.w., będzie dysponował pełną swobodą wymiaru kary za to wykroczenie.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku, przy czym o wydatkach związanych z rozpoznaniem kasacji na podstawie art. 638 k.p.k.

Kazimierz Klugiewicz Eugeniusz Wildowicz Andrzej Tomczyk

[WB

[ał]]